

Herremænd og Gaardmænd i en Umyndigheds-tilstand; thi det er det, som tilsigtes ved dette Lovforslag. Sætter det Huusmændene i en Umyndighedstilstand, at det paalægges Eierne at skrive Contracter, saa maa ogsaa det Omvendte være Tilfældet, at Herremændene og Gaardmændene blive fatte i en Umyndighedstilstand, naar det paalægges Huusmændene at skrive Contracten. Hvad den ærede Forslagsstiller har sagt, beviser aldeles ikke, at Huusmændene bedre kunne skrive Contracter end Godseierne og Gaardmændene. Han har kun anført, at der er Huusmænd, der ligesaa godt som Godseierne og Gaardmændene kunne skrive Contracter; men han kan ikke deraf bevise, at der er Sandsynlighed for, at Huusmandsclassen skulde kunne skrive Contracter bedre end Godseierne, deres Forvaltere eller Gaardmændene. Naar der her er blevet talt om, at det skulde være et saa vanskeligt Stykke Arbejde for dem, som eie Huse, at sikke sig, saa maa jeg dertil svare, at det er en meget ringe Uleilighed for den, der eier et Huus, at sikke sig ved blot at skrive nogle faa Linier i det Dieblif, han gjør Accord med en Huusmand. Naar en Huusmand kommer til mig, og jeg leier ham et Huus, og det er en Mand, som jeg ikke kender, som jeg altsaa ikke veed, hvorvidt jeg kan stole paa, saa skriver jeg blot nogle faa Linier, som gaar ud paa, at Manden har leiet det og det Huus af mig for den og den Afgift, at han, med Hensyn til Skatter og Husets Vedligeholdelse, indgaaer paa de samme Conditioner, som de andre Huusmænd tidligere have indgaaet paa, og naar jeg derpaa lader ham underskrive dette tilligemed et Par Bitterlighedsvidner og giver ham en Gjenpart deraf, saa er dette et Beviis, som er retsgyldigt. Vi kunne vel blive dømt til at betale Mulct, fordi vi ikke have benyttet Stempelpapir, isald vi forsømme at faae en ordentlig Leiecontract oprettet; men det er ogsaa det Hele. Naar vi tage Hensyn til, hvad det stemplede Papir til en saadan Contract koster, da er det jo kun en Ubetydelighed, som det Hele dreier sig om, hvorimod Sagen stiller sig anderledes, naar Leieren skal gaar til en Procurator for at faae en Contract skrevet.

Jeg maa endnu anføre en Ting. Det er blevet sagt af den ærede Rigsdagsmand, som sidder her lige foran mig (L. C. Larsen), at der er blevet gjort en ubillig Anvendelse af denne Bestemmelse med Hensyn til Godseierne — dette forekommer mig nu tilstrækkeligt modbeviist af den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) — men jeg maa gjøre opmærksom paa, at den ærede Taler ikke har anført den ubillige Anvendelse, som tidligere er blevet gjort, af, at der ikke har været oprettet nogen Contract. Det er Sager, som ikke saa meget ere komne for Retten, fordi det ikke kunde nytte en Huusmand, som var bleven ubillig behandlet, paa Grund af at han ikke havde nogen skreven Contract, at ville begynde paa en Rets sag, om han ogsaa havde havt Midlerne til at føre den; thi han havde jo ikke noget Beviis, og kunde altsaa heller ikke vente at føre Sagen igjennem til sin Fordeel. For os derimod, som have endeel Erfaring om, hvorledes det har stillet sig paa mange Steder, vil det være bekendt, at der er mange Huusmænd og Zinderster, der have lidt og endnu lide under, at der ikke er nogen Contract oprettet mellem dem og Eieren.

Nørgaard: Jeg har ikke ved Bedømmelsen af dette Lovforslag saaledes som en æret foregaaende Taler seet saameget paa, af hvilken Regjering Loven af 27de Mai 1848 er tilveiebragt; men jeg har fra det første Dieblif, da dette Lovforslag blev indbragt, anseet det for at være mindre heldigt. Da der nu er talt saameget om Forslaget med Hensyn til dets Indflydelse og de Følger, det vilde have, skal jeg ikke indlade mig videre derpaa; men jeg skal blot gjøre opmærksom paa, at Forslaget i mange Dele er affattet paa en aldeles uklar Maade. Det hedder nemlig i Titelen, at Lovforslaget gaar ud paa, at forandre nogle Bestemmelser i § 11 i Forordningen af 27de Mai 1848; men denne § 11 indeholder jo flere Bestemmelser og det er slet ikke betegnet i Lovforslaget, hvilken Bestemmelse eller hvormange Bestemmelser, det er i § 11 at Forslaget gaar ud paa at forandre. Den samme Uklarhed synes mig ogsaa er Tilfældet et andet Sted i Loven, hvor der tales om, at, naar en Leier